

13.12.2005

Minister Rajamäki: Räddningsväsendet skall förbli kommunal verksamhet

Att räddningsväsendet har slagits ihop till en större helhet har enligt inrikesminister Kari Rajamäki visat sig vara en fungerande lösning. I början av 2004 fördes uppgifterna inom räddningsväsendet från enskilda kommuner över till 22 räddningsområden. Erfarenheterna och utredningar visar att lösningen har slagit väl ut både funktionellt och ekonomiskt.

- Ett effektivt skött räddningsväsende förutsätter inte att det måste vara statligt. Att byta ut systemet i ett läge där nyttan inte är mycket större än i det nuvarande systemet, innebär många osäkerhetsfaktorer. Räddningsväsendets verksamhetsförmåga får inte äventyras, sade Rajamäki i dag, tisdagen den 13 december, på ett möte som hölls av strukturgruppen för kommun- och servicestrukturprojektet.

Det nuvarande systemet behöver utan vidare utvecklas, något som både staten och kommunerna måste engagera sig i.

Vi behöver en tillräckligt detaljerad normering av räddningssystemet i lagstiftningen som ser till att räddningsväsendets når upp till en servicenivå i hela landet som svarar mot riskerna. Hit hör också i framtiden att staten har styrnings- och tillsynsansvaret för att räddningsväsendet organiseras ändamålsenligt och för servicenivån i områdena.

Enligt 4 § i lagen om bildande av räddningsområden har kommunerna ingått ett avtal om att sköta räddningsväsendet enligt kommunallagens bestämmelser om samarbete mellan kommuner. Kommunerna har sinsemellan kommit överens om bl.a. förvaltningen och kostnadsfördelningen. Det är bäst att hålla fast vid denna arbetsfördelning där kommunerna fortsätter att avtala om grunderna för fördelningen av räddningskostnaderna mellan sig.

Att skapa ett nytt statsandelssystem för räddningsväsendet är inte någon ändamålsenlig lösning. Däremot kunde det nuvarande statsandelssystemet för dyr materiel och specialanskaffningar behållas och utvecklas. I budgetpropositionen för 2006 har 3710000 euro reserverats för detta ändamål. Dessutom har medel ur brandskyddsfonden anvisats kommunerna och räddningsverken för utveckling, byggande av brandstationer och materielanskaffning. Brandskyddsfonden skall också i fortsättningen stödja betydande projekt för räddningsväsendet.

Staten skall i ökad utsträckning delta i räddningsberedskap som syftar till att trygga samhällets livsviktiga funktioner i händelse av omfattande storolyckor, och vid nationella och internationella stora säkerhetsrisker, som till exempel terrorism.

Det är bra om samarbetet i form av nätverk mellan räddningsverken som inrikesministeriet samordnar och som syftar till att förenhetliga metoder och funktioner fortsätter. Staten kunde ta ett större ansvar för att samarbetet genomförs.

Synergieffekter kan uppnås genom nätverksbildande samarbete mellan verken som stöds av staten eller genom statliga insatser. Sådana insatser kan vara gemensamma informationssystem, centraliserade anskaffningar och upphandlingsmetoder samt enhetliga lednings- och verksamhetsmetoder. Genomförandet av dessa kräver också ekonomiska resurser av staten. De kunde delvis beaktas i samband med polisens teknikcentral och polisens datacentral samt i samband med utvecklingen av kommun-IT. Inrikesministeriet tillsätter ett projekt nästa år för att utreda möjligheterna att genomföra detta. För att effektivisera verksamheten och framför allt för att trygga tjänsterna i alla delar av landet skall samarbetet mellan räddningsväsendet och statens säkerhetsmyndigheter öka.

Det är önskvärt att räddningsväsendet är med i samarbetet för att utveckla statens funktioner till havs.

Räddningsväsendets förmåga att analysera, leda och delta i internationella operationer skall förbättras. Räddningsväsendets internationella uppgifter kräver insatser också av det kommunala räddningsväsendet samt av statens nödcentraler. Detta kan utvecklas genom ett utökat och förbättrat samarbete med räddningsverken. Staten skall öka satsningarna på systemutbildning och på föregripande utveckling av materielberedskap och annan beredskap.

Så småningom måste den nuvarande områdesindelningen ses över. För att trygga verksamhetsförutsättningarna för frivillig verksamhet skall staten, kommunerna och instanser som representerar fältet för frivilligt arbete garantera en fortsättning för den frivilliga verksamheten.

Dessutom är det bra om vi lyckas nå politisk enighet om att räddningsväsendet får en tillräckligt lång och lugn utvecklingstid utan oklarhet när det gäller grunderna för systemet och organisationsansvaret.

Närmare information: specialmedarbetare Hannu Taavitsainen, 050523 7665